

Svet
Evropske unije

Bruselj, 15. november 2016
(OR. en)

13624/1/16
REV 1

LIMITE

AUDIO 113
DIGIT 119
CONSOM 251
TELECOM 201
CODEC 1502
IA 103

Medinstitucionalna zadeva:
2016/0151 (COD)

DOPIS

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. dok. Kom.:	9479/16 AUDIO 68 DIGIT 55 CONSOM 121IA 28 CODEC 744 TELECOM 98
Zadeva:	Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2010/13/EU o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev glede na spreminjajoče se tržne razmere – <i>poročilo o napredku</i>

I. UVOD

1. Ozadje

Komisija je 20. maja 2016 sprejela predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2010/13/EU o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev glede na spreminjajoče se tržne razmere¹.

¹ Dok. 9479/16 + ADD 1–4.

Sedanja direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah je bila sprejeta leta 2007 in kodificirana leta 2010. Temelji na načelu države izvora, ki omogoča prosti pretok avdiovizualnih medijskih storitev v EU. Hkrati naj bi prispevala k več splošnim javnim interesom, kot so kulturna raznolikost, zaščita mladoletnikov, varstvo potrošnikov in svoboda medijev. Ureja tako linearne (televizijske) storitve kot storitve na zahtevo, vendar v različni meri.

2. Predlog Komisije in ocena učinka

Komisija je 8. in 20. junija 2016 Delovni skupini za avdiovizualno področje predstavila predlog o spremembi in oceno učinka².

Namen predloga Komisije je posodobiti in prenoviti veljavni avdiovizualni regulativni okvir, ki ga določa direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah iz leta 2010, da bi bolje ustrezal digitalni dobi, ki jo zaznamujejo hiter tehnološki razvoj, pojav novih poslovnih modelov ter spremembe vzorcev gledanja in uporabe. Glavni cilji predloga³ Komisije so:

- tudi v okviru storitev platform za izmenjavo videov zagotoviti zaščito mladoletnikov in varstvo potrošnikov;
- poenostaviti pravila, ki urejajo načelo države izvora;
- povečati konkurenčnost televizijskih storitev z nadaljnjo uskladitvijo pravil za linearne storitve in storitve na zahtevo;
- obravnavati medijsko zbliževanje s posodobitvijo pravil za avdiovizualna komercialna sporočila;
- zagotoviti ustrezno izvajanje direktive z okrepitvijo neodvisnosti nacionalnih regulativnih organov in formalizacijo obstoječega evropskega telesa nacionalnih regulatorjev.

² Dok. 9479/16 ADD 1.

³ Za več podrobnosti o vsebini predloga Komisije glej izid posvetovanj Delovne skupine za avdiovizualno področje (dok. 10745/16).

Delovna skupina za avdiovizualno področje je pri preučitvi ocene učinka upoštevala okvirni kontrolni seznam iz smernic za obravnavo ocene učinka v okviru Sveta⁴. Delegacije niso imele večjih pomislekov glede ocene učinka Komisije, vendar pa so izpostavile več vprašanj, ki po njihovem mnenju niso bile (v celoti) obravnavane v dokumentu (glej oddelek III dokumenta 10745/16).

3. Druge institucije in organi

V Evropskem parlamentu je za to zadevo pristojen Odbor za kulturo in izobraževanje, ki je 9. junija 2016 za soporočevalki imenoval Sabine Verheyen (DE, PPE) in Petro Kammerevert (DE, S&D). O tej zadevi naj bi glasoval konec januarja 2017.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje predložil 19. oktobra 2016.

II. TRENUTNO STANJE V SVETU

V času slovaškega predsedovanja je Delovna skupina za avdiovizualno področje predlog Komisije obravnavala na več sejah med julijem in oktobrom 2016.

Delegacije so 4. in 15. julija izrazile splošne pripombe k predlogu Komisije, nato je sledil pregled po posameznih poglavjih⁵.

Delovna skupina za avdiovizualno področje je na sejah 1., 12. in 26. septembra ter 3. in 28. oktobra 2016 nadaljevala podrobni pregled besedila Komisije, pri čemer je posebej preučila vsako spremenjeno določbo⁶.

Več delegacij ohranja splošni in posebni preučitveni pridržek glede predloga Komisije.

⁴ Dok. 9790/16 + COR 1.

⁵ Podrobno poročilo o razpravah na teh sejah je v dok. 11361/16.

⁶ Podrobne pripombe delegacij so v dok. 13934/16.

III. GLAVNI ODZIVI DELEGACIJ

Delegacije so se odzvale na naslednje glavne točke:

4. Razširitev področja uporabe

a) Storitve platform za izmenjavo videov – člen 1(1)(aa), člen 28a

Na spletu je vedno več škodljivih vsebin in sovražnega govora, zato Komisija predlaga razširitev področja uporabe direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah na storitve platform za izmenjavo videov. To želi doseči z uvedbo ločene kategorije storitev z ločenim sklopom pravil. Vključene bi bile platforme za izmenjavo videov, katerih glavni namen je zagotavljanje programov in videov, ki jih ustvarijo uporabniki, ki shranjujejo velike količine takšnih vsebin in nimajo uredniške odgovornosti zanje, vendar hkrati določajo njihovo organizacijo. Zato Komisija predlaga, da bi morale države članice zagotoviti, da platforme za izmenjavo videov sprejmejo določene ustrezne ukrepe za zaščito mladoletnikov pred škodljivimi vsebinami in vseh državljanov pred spodbujanjem nasilja ali sovraštva.

Države članice so se na to odzvale različno. Prvič, ker po njihovem mnenju ni dovolj jasno, katere storitve so zajete v **opredelitev** storitev platform za izmenjavo videov (člen 1). V zvezi s tem je nekaj držav članic menilo, da so nekateri deli navedene opredelitve, npr. glede glavnega namena in dela storitve, ki ga je mogoče obravnavati ločeno⁷, preveč omejujoči, saj morda preprečujejo, da bi bile zajete videovsebine v okviru storitev družbenih medijev. Komisija je potrdila, da storitve družbenih medijev, kot jih poznamo danes (tj. storitve, ki niso namenjene javnosti in katerih glavni namen ni zagotavljanje avdiovizualnih vsebin), niso zajete, razen če zagotavljajo storitev, ki ustreza opredelitvi storitve platforme za izmenjavo videov⁸. Drugič, izraženi so bili pomisleki glede tega, ali so obveznosti, ki jih ponudnikom storitev za izmenjavo videov nalaga direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah, združljive z omejitvami odgovornosti teh ponudnikov iz direktive o elektronskem poslovanju⁹. Komisija je delegacijam zagotovila, da sta oba instrumenta povsem združljiva, saj predlog za spremembo direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah ne določa predhodnega nadzora nad vsebino, temveč le ureja način, na katerega je vsebina organizirana, da bi mladoletnike zaščitili pred škodljivimi vsebinami in vse državljanke pred sovražnim govorom.

⁷ Glej točko b) spodaj glede „dela storitve, ki ga je mogoče obravnavati ločeno“.

⁸ Glej tudi uvodno izjavo 3 predloga Komisije.

⁹ Direktiva 2000/31/ES (Direktiva o elektronskem poslovanju).

Kar zadeva **ukrepe**, ki jih države članice lahko naložijo ponudnikom platform za izmenjavo videov (člen 28a), so nekatere delegacije menile, da so preveč preskriptivni. Namesto tega so predlagale, da bi cilj zaščite mladoletnikov in državljanov dosegli z medijskim opismenjevanjem. Nekatere druge delegacije so predlagale dopolnitev seznama z ukrepi, ki bi preprečili ponovno nalaganje vsebin, ki so že bile odstranjene, in zagotovili hitro obdelavo poročil o škodljivih vsebinah. Komisija je poudarila, da lahko države članice s seznamom izberejo ukrepe, ki se jim zdijo okoliščinam primerni. Ne morejo pa sprejeti strožjih ukrepov, če niso združljivi z direktivo o elektronskem poslovanju, saj Komisija za te specifične storitve predlaga čim večjo harmonizacijo. Nekaj delegacij je temu nasprotovalo. Poleg tega so nekatere druge delegacije podvomile v koristnost sourejanja pri izvajanju teh ukrepov, če države članice ne morejo preseči predlaganega okvira. Komisija je pojasnila, da sourejanje ni obvezno in je lahko koristno za podrobnejšo opredelitev vsebine ukrepov.

b) Del storitve, ki ga je mogoče obravnavati ločeno, in kratki videi (člen 1(1))

Komisija ob upoštevanju sodbe Sodišča Evropskih skupnosti (zadeva C-347/14) predlaga naslednje:

- razširitev opredelitve storitve, da bi zajemala tudi (avdiovizualni) del, ki ga je po vsebini in obliki **mogoče obravnavati ločeno** od neavdiovizualne glavne dejavnosti¹⁰ (člen 1(1)(a)(i) in člen 1(1)(aa)(iii)). Nekatere delegacije menijo, da je ta opredelitev omejujoča, saj bi lahko s področja uporabe direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah izključevala vidoe, objavljene prek družbenih medijev. Več delegacij je prosilo tudi za pojasnilo, kaj izraz „del storitve, ki ga je mogoče obravnavati ločeno“ dejansko pomeni;
- vključitev „**kratkih videov**“ v opredelitev izraza „program“ (člen 1(1)(b)). Ker ni povsem jasno, kateri videi veljajo za kratke, so nekatere delegacije predlagale, da bi črtali sklicevanje na trajanje, medtem ko se je več drugih delegacij zavzelo za dodatne usmeritve o tem, kako razlagati ta pojem.

¹⁰ Npr. samostojen del spletnega časopisa, namenjen videoposnetkom.

5. Izenačevanje konkurenčnih pogojev za linearne storitve in storitve na zahtevo

Namen predloga Komisije je doseči enakovrednejše konkurenčne pogoje za linearne storitve in storitve na zahtevo ter hkrati zagotoviti enako raven zaščite za te storitve. To zlasti velja za spodbujanje evropskih del, zaščito mladoletnikov, varstvo potrošnikov in zaščito pred sovražnim govorom (kjer se pravila razširijo tudi na storitve platform za izmenjavo videov) ter postopek odobritve odstopanj od načela države izvora. Vendar pa več delegacij ni bilo zadovoljnih s pristopom Komisije, v skladu s katerim se ohrani stopenjska ureditev za linearne storitve in storitve na zahtevo, in so se namesto tega zavzele za nadaljnjo uskladitev pravil. Več delegacij se je zavzelo tudi za to, da bi enakovrednejše konkurenčne pogoje v zvezi s storitvami platform za izmenjavo videov zagotovili na nekaterih področjih, kot so komercialna sporočila.

a) Spodbujanje evropskih del (člen 13)

Komisija predlaga, da bi obveznosti ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo glede spodbujanja evropskih del okrepili na dva načina:

- i. države članice morajo zagotoviti, da ponudniki storitev na zahtevo pod njihovo pristojnostjo evropskim delom v svojih katalogih namenijo vsaj 20-odstotno kvoto ter jim pripišejo ustrezen pomen in zagotovijo vidnost. Mnenja držav članic o **kvotah** so se zelo razhajala: ena skupina je bila proti uvedbi obveznega 20-odstotnega deleža, druga pa se je z njo strinjala, pri čemer so nekatere delegacije predlagale še višji delež. Določene države članice želijo imeti možnost, da kvote naložijo tudi ponudnikom, ki niso pod njihovo pristojnostjo. Kar zadeva **ustrezen pomen**, so nekatere delegacije zahtevale pojasnilo, kaj je mišljeno s tem izrazom in kako bi to lahko dosegli;

- ii. država članica lahko zahteva **finančni prispevek** (dajatev) od ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo s sedežem na njenem ozemlju, pa tudi od ponudnikov s sedežem v drugi državi članici, če so ciljno usmerjeni v njeno občinstvo¹¹. Ena skupina držav članic je temu predlogu nasprotovala, saj naj bi spodbijal načelo države izvora, medtem ko mu je bila druga skupina naklonjena. Poleg tega želijo številne delegacije to možnost razširiti tudi na ponudnike linearnih storitev. Komisija te določbe ne razlaga kot izjeme od načela države izvora, temveč kot pojasnilo, da so finančni prispevki podobni davkom in bi bilo zato treba prepustiti državam članicam, da jih določijo same, pri čemer pa morajo upoštevati pravo EU, zlasti pravila o državni pomoči¹².

b) Komercialna sporočila (členi 9, 10, 11, 20, 23)

Komisija predlaga večjo prožnost glede kvantitativnih pravil o televizijskem oglaševanju ter prožnejša pravila o sponzorstvu in promocijskem prikazovanju izdelkov, ki bi se uporabljala za linearne storitve in storitve na zahtevo. S tem naj bi izdajateljem televizijskih programov omogočili, da povečajo naložbe v produkcijo izvirnih vsebin, tako da bi postali bolj konkurenčni, saj se prihodki iz oglaševanja selijo v spletno okolje.

- i. Delegacije so imele zelo različna mnenja o predlogu Komisije za spremembo kvantitativnih pravil (glede omejitve in pogostosti) v zvezi s **televizijskim oglaševanjem**. Ena skupina delegacij je pozdravila predlog Komisije, da bi povečali **pogostost** oglaševalskih premorov (oglasi bi lahko bili vsakih 20, ne pa vsakih 30 minut), druga skupina pa je predlogu nasprotovala (člen 20(2)). Kar zadeva predlog, da 20-odstotne **omejitve** oglaševanja ne bi računali več na urni, temveč na dnevni ravni (med 7.00 in 23.00), je ena skupina delegacij to spremembo podprla, medtem ko ji je druga skupina nasprotovala, pri čemer je izpostavila negativne posledice za gledalce, zlasti v času največje gledanosti, in podvomila v srednje- in dolgoročne pozitivne učinke na prihodke izdajateljev televizijskih programov (člen 23).

¹¹ V uvodni izjavi 23 predloga Komisije je navedeno, na podlagi katerih kazalnikov lahko države članice določijo, ali je storitev na zahtevo ciljno usmerjena na njihovo ozemlje.

¹² To izhaja iz sklepa Komisije z dne 1. septembra 2016 o shemi državne pomoči (C(2016) 5551 final).

Poleg tega so nekatere države članice opozorile, da je omilitev pravil o televizijskem oglaševanju treba obravnavati v povezavi z omilitvijo pravil o promocijskem prikazovanju izdelkov in sponzorstvu, saj se sponzorska sporočila ne upoštevajo pri izračunu omejitve oglaševanja, kar bi skupno lahko povzročilo znatno povečanje količine komercialnih sporočil, ki bi jim bili gledalci izpostavljeni.

Komisija je v odziv na te pomisleke poudarila, da bo trg – glede na to, da so na voljo številne medijske storitve, nekatere brez vsakršnih oglasov, in glede na močno konkurenco na trgu avdiovizualnih storitev – sam omejil obseg oglaševanja v okviru televizijskih storitev.

- ii. Kar zadeva določbe o **sponzorstvu** (člen 10) in **promocijskem prikazovanju izdelkov** (člen 11), so številne delegacije nasprotovale predlogu Komisije, da bi pri sponzoriranih objavah in promocijskem prikazovanju izdelkov dovolili posebna „promocijska sklicevanja“, pri promocijskem prikazovanju izdelkov pa „pripisovanje neutemeljenega pomena“. Te delegacije so menile, da bi predlagane spremembe zabrisale meje med tema vrstama komercialnih sporočil in televizijskim oglaševanjem, hkrati pa bi lahko negativno vplivale na odgovornost in uredniško neodvisnost ponudnika medijskih storitev. Nekatere delegacije so bile proti spremembi pristopa k promocijskemu prikazovanju izdelkov, ki bi zdaj postalo dopustno.

Komisija je prožen pristop k sponzorstvu in promocijskemu prikazovanju izdelkov utemeljila s tem, da se je treba odzvati na obstoječe razmere in spodbuditi uporabo teh oblik komercialnih sporočil, da bi lahko v celoti izkoristili njihov potencial.

- iii. Številne delegacije so se zavzele za to, da bi uporabo **kvalitativnih** standardov¹³ (člen 9) razširili tudi na platforme za izmenjavo videov. Nekatere delegacije so želele enakovrednejše konkurenčne pogoje za linearne storitve in storitve na zahtevo pri oglaševanju alkoholnih pijač. V zvezi s tem so predlagale, da bi trenutno ločena in strožja pravila za televizijo (člen 22) razširili tudi na storitve na zahtevo. Komisija je poudarila, da njen predlog izboljšuje zaščito mladoletnikov pred neprimernimi komercialnimi sporočili o alkoholu ter hrani in pijači z visoko vsebnostjo MSS¹⁴ s spodbujanjem oblikovanja nacionalnih kodeksov ravnanja in, če je to ustrezno, kodeksov ravnanja na ravni EU.

c) Zaščita mladoletnikov (člen 12)

Delegacije so načeloma pozdravile predlog Komisije, da bi v celoti uskladili pravila za zaščito mladoletnikov, ki veljajo za linearne storitve in storitve na zahtevo, vendar so se nekatere delegacije zavzele za to, da bi uporabo teh pravil razširili tudi na platforme za izmenjavo videov. Poleg tega je več delegacij izpostavilo, da je treba pri zaščiti mladoletnikov poudariti vlogo medijske pismenosti.

6. Izboljšanje delovanja načela države izvora in pristojnosti

Načelo države izvora je ključni element direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah, saj za ponudnike tovrstnih storitev velja le en sklop pravil, in sicer pravila države članice, v kateri ima ponudnik sedež. Zato lahko ponudnik prosto ponuja storitve v EU, saj morajo druge države članice zagotoviti svobodo sprejemanja in na svojem ozemlju, razen v posebnih primerih, ne smejo omejiti prenašanja storitev. Komisija predlaga, da bi načelo države izvora ohranili – pri čemer bi njegovo uporabo razširili tudi na platforme za izmenjavo videov (vendar s posebnim mehanizmom za določanje pristojnosti) – in okrepili, zlasti tako, da bi olajšali določitev pristojne države članice in izboljšali mehanizme sodelovanja. Države članice so na splošno podprle načelo države izvora, čeprav so bile nekatere dokaj zadržane.

¹³ Kvalitativna pravila med drugim določajo, da morajo komercialna sporočila biti razpoznavna, spoštovati človekovo dostojanstvo ter mladoletnike ščititi pred alkoholom in hrano z visoko vsebnostjo MSS, hkrati pa ne smejo uporabljati subliminalnih tehnik ter vključevati cigaret in zdravil.

¹⁴ Maščob, soli in sladkorja.

a) Strožji ukrepi in postopek pri izogibanju ukrepom (člen 4)

Več delegacij je opozorilo na pomanjkljivosti načela države izvora, zlasti kadar se je država članica odločila uporabiti **strožje ukrepe**, kot so določeni v direktivi (ki temelji na minimalni harmonizaciji), in če se ponudnik medijskih storitev odloči ustanoviti sedež v drugi državi članici, v kateri ureditev ni tako stroga, vendar so njegovi programi ciljno usmerjeni v prvo državo članico. V zvezi s tem je več držav članic opozorilo, da je takšne ponudnike storitev težko pripraviti do tega, da spoštujejo strožje predpise zadevne države članice, na primer na področju zaščite mladoletnikov ali komercialnih sporočil. Nekatere od teh delegacij so kot rešitev predlagale uporabo „odstopanja“ od načela države izvora, ki ga Komisija predlaga za spodbujanje evropskih del (glej točko 2(a)).

V direktivi je določen postopek, ki državi članici omogoča, da ukrepa v primerih, ko izdajatelj televizijskega programa ustanovi sedež v drugi državi članici le zato, da bi se izognil strožjim pravilom prve države članice. Vendar pa so nekatere delegacije poudarile, da zadevni **postopek, ki se uporabi pri izogibanju ukrepom**, trenutno ni učinkovit, ker je prezapleten, in da predlog Komisije njegove uporabe ne olajšuje. Komisija je navedla, da postopek omejuje svobodo ustanavljanja, kar upravičuje njegovo strogo in restriktivno uporabo. Hkrati je priznala, da doslej še ni bil uporabljen. Ker se lahko uporabi le v zvezi z razširjanjem televizijskih programov, so se nekatere delegacije zavzele za to, da bi ga razširili tudi na storitve na zahtevo.

b) Postopek odstopanja (člen 3)

Delegacije so na splošno podprle poenostavitev postopka, na podlagi katerega lahko države članice v določenih posebnih okoliščinah začasno odstopajo od svobode sprejemanja ali omejijo prenašanje avdiovizualnih medijskih storitev. Pozdravile so zlasti vzpostavitev enotnega postopka v zvezi z odstopanjem za linearne storitve in storitve na zahtevo, nove razloge za odstopanje in možnost uporabe nujnega postopka ne glede na vrsto storitve.

Nekatere delegacije pa so izpostavile, da se pogoji za uporabo postopka razlikujejo za linearne storitve in storitve na zahtevo. Pri razširjanju televizijskih programov se mora kršitev ponoviti, kar pa ne velja za storitve na zahtevo. Komisija je razložila, da je to razliko ohranila, ker je v spletnem okolju težje določiti, kdaj se je kršitev zgodila.

Nekatere delegacije niso podprle podaljšanja roka za odločitve Komisije. Slednja je daljše roke utemeljila s tem, da je treba pri njenih internih obveznih rokih upoštevati kompleksnost sklepov, s katerimi se omejuje svoboda opravljanja storitev.

c) Merila o pristojnosti (člen 2(3))

Več delegacij je izrazilo prepričanje, da je predlagana sprememba načina določanja, katera država članica je pristojna za ponudnika medijskih storitev, zgolj kozmetična. Nekatere od njih so menile, da bi bilo treba za obravnavo vprašanj, kot je ciljno usmerjeno razširjanje programov, preučiti alternativna merila.

Več delegacij je nasprotovalo predlagani spremembi merila, povezanega z delovno silo (izraz „večji delež“ delovne sile naj bi spremenili v „večino“ delovne sile). Bodisi so menile, da takšno merilo ni dovolj stabilno, saj število zaposlenih pogosto niha, bodisi so želele dodatna pojasnila o tem, katere vrste zaposlenih bi se upoštevale pri določanju večine delovne sile. Komisija je pojasnila, da je želela to dokaj zapleteno merilo poenostaviti in da je v zvezi s tem pripravljena na nadaljnje razprave z državami članicami.

d) Skupni sezname storitev (člen 2(5a) in člen 28b(2))

Komisija zaradi preglednosti in s tem lažjega izvajanja direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah predlaga vzpostavitev skupnih seznamov (podatkovne zbirke) avdiovizualnih medijskih storitev (televizijskih in na zahtevo) in storitev platform za izmenjavo videov. Na seznamu bi bila za vsako storitev navedena pristojna država članica, opredeljena pa bi bila tudi merila, na podlagi katerih je bila pristojnost določena. Delegacije so na splošno pozdravile takšen seznam, vendar jih je več izrazilo pomisleke glede upravnega bremena in stroškov, ki bi jih lahko povzročila vzpostavitev in posodabljanje takšnega seznama.

e) Pristojnost glede platform za izmenjavo videov (člen 28(b)(1))

Komisija predlaga, da bi tudi za platforme za izmenjavo videov uporabljali načelo države izvora. Nekatere od teh platform imajo sedež zunaj EU, vendar so v večini primerov prek neke točke (npr. hčerinske ali matične družbe) povezane z EU, zato je Komisija predlagala, da bi se za namene direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah kot dejanski sedež upoštevala ta točka. Nekatere delegacije je zanimala uporaba načela države izvora v primeru platform, nekatere druge pa so poudarile, da bi lahko zaradi predlaganega pristopa prišlo do izbiranja najugodnejšega sodišča. Določene delegacije so predlagale, da bi zajeli tudi storitve, ki jih zagotavljajo platforme za izmenjavo videov s sedežem zunaj EU. Delegacije so na splošno zahtevale več pojasnil o tem, kako bi določanje pristojnosti potekalo v praksi. Komisija je pojasnila, da naj bi z uporabo načela države izvora za platforme za izmenjavo videov zagotovili, da za vsako takšno platformo veljajo pravila ene države članice EU, in hkrati preprečili dvojno pristojnost.

7. Mehanizmi nadzora in spremljanja

a) So- in samourejanje ter kodeksi ravnanja EU (v glavnem člen 4(7))

Možnost uporabe **so- in samourejanja** je določena že v direktivi o avdiovizualnih medijskih storitvah iz leta 2010, Komisija pa spodbuja širšo uporabo tovrstnega urejanja na različnih področjih, ki jih zajema ta direktiva, zlasti glede deskriptorjev vsebine za škodljive vsebine (člen 6a), zaščite mladoletnikov in boja proti sovražnemu govoru na platformah za izmenjavo videov (člen 28a) ter komercialnih sporočil, da bi zmanjšali obseg, v katerem so mladoletniki izpostavljeni oglasom za hrano in pijačo z visoko vsebnostjo MSS ter alkohol (člen 9(2) in (3)). Ta vrsta urejanja se izvaja prek kodeksov ravnanja, o katerih se prostovoljno dogovorijo predstavniki sektorja, nevladne organizacije in drugi deležniki, v primeru sourejanja pa v okviru, ki ga določi nacionalni zakonodajalec.

V zvezi s temi ukrepi je bilo veliko vprašanj, saj se nacionalne prakse glede izvajanja direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah razlikujejo med državami članicami. Številne države članice so menile, da je besedilo nejasno glede tega, ali je uporaba so- oz. samourejanja obvezna ali ne. Komisija je potrdila, da ta vrsta urejanja ni obvezna in da bi jo bilo treba razumeti kot dopolnilo zakonodajnim ukrepom. Pojavilo se je tudi vprašanje, kako lahko država članica zagotovi, da bodo ponudniki medijskih storitev, ki so ciljno usmerjeni na njeno ozemlje, vendar imajo sedež v drugi državi članici, spoštovali kodekse ravnanja, sprejete na nacionalni ravni. Poleg tega je več delegacij predlagalo združitev vseh določb o so- oz. samourejanju v en člen, da bi se izognili ponavljanju in zagotovili več jasnosti.

Kodeksi ravnanja EU so instrument samourejanja, ki se že uporablja na ravni EU, zdaj pa se vključuje tudi v direktivo o avdiovizualnih medijskih storitvah. Številne delegacije so zahtevale več podrobnosti o pripravi in uporabi takšnih kodeksov EU, pa tudi o tem, kako naj bi zagotovili in uveljavljali njihovo spoštovanje. Delegacije so bile, tudi zaradi navedenih nejasnosti, na splošno razmeroma zadržane glede zamisli o kodeksih EU, nekatere pa so jim tudi nasprotovale. Komisija je pojasnila, da so kodeksi EU predmet samourejanja in zato niso obvezni (za razliko od nacionalnih zakonodajnih ukrepov ali ukrepov sourejanja). Zato bi jih bilo treba razumeti bolj kot izredne ukrepe, v vsakem primeru pa kot ukrepe, ki dopolnjujejo nacionalne kodekse.

b) Neodvisnost nacionalnih regulatorjev (člen 30)

Države članice so na splošno pozdravile zamisel o večji neodvisnosti nacionalnih regulatorjev. Vendar pa so številne delegacije menile, da so tozadevne zahteve preveč podrobne, in so se namesto tega zavzele za to, da bi v besedilu določili le osnovna načela. Komisija je branila svoj predlog s pojasnilom, da so neodvisni regulatorji nujni za zagotovitev pravilnega izvajanja direktive in da je treba določiti podrobne zahteve glede neodvisnosti, da bi zagotovili neodvisnost vseh regulatorjev v EU.

c) Skupina ERGA (v glavnem člen 30a)

Komisija predlaga formalizacijo evropske skupine nacionalnih regulatorjev za avdiovizualne medijske storitve (skupine ERGA), ki zdaj deluje kot strokovna skupina Komisije¹⁵. Glede na to, da direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah temelji na minimalni harmonizaciji (razen predlagane ureditve glede platform za izmenjavo videov), in glede na vedno večji pomen so- oz. samourejanja si Komisija prizadeva za višjo stopnjo harmonizacije pri izvajanju direktive v EU.

Več držav članic je podprlo predlog Komisije, vendar so bile številne precej zadržane glede skupine ERGA, nekatere pa so ji nasprotovale. Pomisleke so imele zlasti glede tega, da se naloge in pristojnosti skupine ERGA prekrivajo z nalogami in pristojnostmi odbora za stike (člen 29), v katerem sodelujejo predstavniki držav članic in ki pomaga Komisiji pri izvajanju direktive. V zvezi s tem so številne delegacije pozvale k jasnemu razlikovanju med odborom za stike in skupino ERGA, pri čemer naj bi bila vloga slednje omejena na zagotavljanje tehničnih nasvetov in priložnosti za izmenjavo najboljših praks. Več delegacij je poudarilo, da je v celotnem besedilu preveč sklicev na skupino ERGA, ter predlagalo zmanjšanje njihovega števila in/ali ponovno uravnoteženje v korist odbora za stike.

8. Druga vprašanja

Delegacije so na splošno zahtevale pojasnila glede številnih izrazov in pojmov iz predloga Komisije, zlasti glede „velike količine“ vsebin, shranjenih na platformi za izmenjavo videov (člen 1(aa)(i)), „uredniških odločitev“ (člen 2(3)(b)), „javne varnosti“ (člen 3(2)(b)), „pravice do obrambe“ (npr. člen 3(3)(e)), „majhnega prometa“ in „ponudnikov z majhnim prometom“ (člen 13(5)), „matične družbe“ in „hčerinske družbe“ (člen 28b) itn.

¹⁵ Sklep Komisije z dne 3. februarja 2014 o ustanovitvi skupine ERGA.

Delegacije so poleg glavnih vprašanj, opisanih v točkah od 1 do 4, izpostavile tudi naslednja vprašanja:

- **Zahteve glede dostopnosti (člen 7)**

Komisija je predlagala, da se iz direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah črtajo zahteve glede dostopnosti, saj je predložila predlog za ureditev dostopnosti v horizontalnem evropskem aktu o dostopnosti¹⁶. Vendar pa se je velika večina delegacij zavzela za ohranitev zahtev glede dostopnosti za avdiovizualne storitve v direktivi o avdiovizualnih medijskih storitvah. Nekatere od teh delegacij so se hkrati zavzele za to, da bi bile zahteve ambicioznejše, kot so v sedanjem besedilu, kar je Komisija podprla.

- **Pomemben delež otroškega občinstva (člena 9 in 11)**

Številne delegacije so imele pomisleke glede spremembe „programov za otroke“ v „programe s pomembnim deležem otroškega občinstva“, saj so menile, da je izraz nejasen in netočen, kar bi otežilo njegovo uporabo. Komisija je pojasnila, da naj bi s to spremembo razširili sedanjo zaščito mladoletnikov, tako da ne bi bila več omejena na programe, namenjene posebej otrokom, saj se njihove gledalske navade spreminjajo.

- **Spodbujanje nasilja in sovraštva (v glavnem člena 6 in 28a)**

Več delegacij je opozorilo na nedoslednosti med različnimi deli besedila, v katerih so navedeni razlogi, na podlagi katerih velja, da vsebine spodbujajo nasilje ali sovraštvo. Nekatere delegacije so želele med razloge dodati tudi povečevanje terorizma in kršitev človekovega dostojanstva, nekatere druge pa niso želele navesti nikakršnih razlogov. Komisija je potrdila, da bi bilo treba v celotnem besedilu uporabiti isto formulacijo, ki bi bila ustrezno usklajena z opredelitvami iz Okvirnega sklepa Sveta¹⁷ iz leta 2008.

¹⁶ Dok. 14799/15.

¹⁷ Okvirni sklep Sveta 2008/913/PNZ z dne 28. novembra 2008 o boju proti nekaterim oblikam in izrazom rasizma in ksenofobije s kazensko-pravnimi sredstvi (UL L 328, 6.12.2008, str. 55).

- **Deskriptorji vsebine (člen 6a)**

Ta predlog dopolnjuje določbe o zaščiti mladoletnikov z novo obveznostjo, v skladu s katero je treba gledalcem zagotoviti zadostne informacije o škodljivosti vsebin z uporabo „sistema deskriptorjev“ (npr. piktogramov). Številne delegacije so zahtevale pojasnilo glede tega izraza. Določene delegacije so nasprotovale uporabi deskriptorjev vsebine, saj se nacionalne prakse na tem področju razlikujejo in se piktogrami ne uporabljajo v vseh državah članicah. Nekaterе druge delegacije so izrazile pomisleke o uporabi kodeksov ravnanja EU, pri čemer je ena od njih nasprotovala harmonizaciji na ravni EU. Komisija je poudarila, da bi lahko s kodeksom EU odpravili pomisleke nekaterih delegacij o tem, da se za storitve, ki so ciljno usmerjene na njihovo ozemlje, vendar njihovi ponudniki nimajo sedeža na tem ozemlju, ne uporablja isti način opisovanja vsebin, kar negativno vpliva na gledalce.
